

UCOII

www.ucoii.org / info@ucoii.org

GESTIONE AMMINISTRATIVA E FINANZIARIA REGOLE DI TRASPARENZA E TRACCIABILITÀ FONDI

CIRCOLARE COMUNITARIA - N° 01/2019

Nel Nome di Allah, Il Clemente, Il Misericordioso

La lode appartiene ad Allah , Pace e Benedizione su colui che è stato inviato Misericordia per l'Universo

Cari fratelli e sorelle,

Egr.Presidenti e referenti delle Associazioni e centri Islamici d'Italia e Comunità associate

L'UCOII al fine di rafforzare i legami di collaborazione e di concertazione con i vari responsabili delle Organizzazioni, Associazioni e Comunità islamiche è onorato di sottoporre a tutti voi questa seconda direttiva per sottolineare alcuni aspetti importanti riguardo la gestione amministrativa e finanziaria delle realtà associative e Comunità organizzate di cui avete assunto l'onere e la responsabilità.

In particolare desideriamo attirare la vostra attenzione sulla questione della trasparenza, della tracciabilità e del controllo dei bilanci nel rispetto delle leggi vigenti e degli obblighi statutari.

A questo proposito, ricordiamo vivamente a tutti i responsabili delle Associazioni e Comunità islamiche associate la necessità di redigere e presentare regolarmente il bilancio di missione e quello economico finanziario, consuntivo e preventivo, per la convalida dell'assemblea dei soci nel rispetto delle modalità e termini legali.

Ai bilanci vanno ovviamente allegati tutti i documenti, fatture e ricevute e il tutto deve essere conservato accuratamente nell'archivio cartaceo ed elettronico assieme ai bilanci.

Consigliamo inoltre di rivolgersi ai professionisti (centri servizi volontariato, commercialisti e avvocati) per la tenuta e la stesura dei bilanci prima di presentarli in Assemblea e/o nelle commissioni di vigilanza e controllo.

Questo metodo di lavoro non può che generare frutti positivi e rafforzare la fiducia tra i responsabili delle Associazioni ed i donatori, sostenitori oltre a ridurre i conflitti interni ed offrire garanzia e tutela legale in caso di controlli da parte degli organi statali preposti.

Ricordiamo anche le crescenti preoccupazioni ed attenzione delle Istituzioni pubbliche in Italia e in Europa per la questione dei finanziamenti alle associazioni e ai centri culturali islamici e gli appelli ricorrenti del mondo della

politica e dei media per limitare o addirittura vietare i finanziamenti esteri ed esercitare maggiori controlli sulla raccolta fondi all'interno dello spazio UE.

E per la precisione, sottolineiamo ancora una volta che L'UCoII sostiene ed approva ogni sforzo e provvedimento a favore della trasparenza, della tracciabilità e della responsabilità ma ribadisce anche che legalità, libertà religiosa e di culto devono camminare insieme nel rispetto dei principi costituzionali, della carta d'Europa e delle convenzioni internazionali.

Per questi motivi, crediamo con convinzione che le nostre organizzazioni e comunità religiose hanno il pieno diritto di raccogliere fondi per finanziare le proprie attività religiose, culturali, educative, sociali e altro nel rispetto delle leggi vigenti e in un quadro di massima trasparenza ed autonomia decisionale.

A questo proposito, crediamo che le campagne di raccolta fondi sono parte integrante dell'esercizio del diritto alla libertà religiosa e di culto.

Per questo motivo crediamo che ogni provvedimento che va nella direzione del divieto o della limitazione della raccolta fondi a favore delle Associazioni/ comunità islamiche in Italia, in Europa o altri paesi non può

incoraggiare la trasparenza e la legalità anzi rischierebbe di essere contro producendo e dannoso perché andrà a generare un clima di sfiducia e di poca collaborazione tra le istituzioni e le comunità islamiche.

In conclusione, si avvisano fratelli e sorelle responsabili delle Associazioni e Comunità islamiche associati che L'UCoII segue con la dovuta serenità ed attenzione l'iter della proposta del decreto legge " disposizioni concernenti il finanziamento e la realizzazione di edifici destinati all'esercizio dei culti ammessi presentata il 23/03/2018 alla commissione affari costituzionali della camera dei deputati la quale propone tra l'altro il divieto dei finanziamenti esteri.

Il Consiglio direttivo UCOII in una riunione ordinaria ha preso in esame la proposta di legge e ha deciso quanto segue:

- 1- creare un commissione ad hoc per seguirne gli sviluppi e aggiornare il consiglio direttivo nazionale.
- 2- Prendere contatto con referenti istituzionali e esponenti dei partiti politici della maggioranza parlamentare, giuristi, accademici, istituzioni religiose, mass media, esperti di diritto costituzionale, organismi diritti umani e società civile.

3- Proporre un tavolo di dialogo e di confronto con gli esponenti delle maggiori organizzazioni islamiche nazionali.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
 الحمد لله رب العالمين والصلاة والسلام على المبعوث رحمة للعالمين وبعد

4- Chiedere la consulenza di esperti nel diritto costituzionale e di avvocati per seguire gli sviluppi in itinere della proposta di legge.

المذكرة الثانية

الأخوة والأخوات، مسؤولي المؤسسات والمراكز الإسلامية في إيطاليا، مسؤولي الجمعيات والهيئات الأعضاء

5- Organizzare seminari di formazione e corsi di perfezionamento sulla riforma del terzo settore (D.Lgs. 117/2017) e sulle regole di trasparenza, di tracciabilità nonché la redazione dei bilanci, leggi e nuove tecniche di fundraising e di europrogettazione.

فإن الهيئة الإدارية لاتحاد الهيئات الإسلامية بإيطاليا حرصا منها على تعزيز التواصل والتشاور والتعاون مع القائمين على المؤسسات والمراكز الإسلامية تتقدم محضراً بكم بهذه المذكرة الثانية للوقوف معكم على بعض جوانب التفسير المالي والإداري للجمعيات التي تشرّفون عليها خاصة ما تعلق منها بمسألة الشفافية وضبط الحسابات واحترام الاستحقاقات التي تفرّضها الدساتير واللوائح الداخلية والقوانين المعمول بها في إيطاليا

6- Elaborare una banca dati nazionale sulle sentenze definitive in riferimento ai procedimenti presentati da o contro le Associazioni islamiche in Italia.

وفي هذا الإطار نذكر كل المسؤولين على شؤون الجمعيات والهيئات الإسلامية الأعضاء بوجوب الالتزام بتقديم التقارير الإدارية والمالية والمصادقة عليها في الجمعيات العامة للمضطرّين مع احترام المواعيد المحددة قانوناً حرصاً على إذكاء أجواء الثقة والشفافية وروح المسؤولية مع توفير دقيق لكافة المستندات والقوانين والحفاظ على الأرشيف الورقي والرقمي

7- Rafforzare i rapporti e le iniziative di prossimità con i responsabili delle Associazioni e centri islamici per mettersi in ascolto e seguire da vicino le maggiori aspettative e bisogni.

كما ننصح القائمين على الجمعيات الثقافية والمراكز الإسلامية الاستعانة بمختصين كالمحاسبين والمحامين المعتمدين لصياغة التقارير المالية والإدارية الدورية قبل عرضها على الهيئة الناخبة وعلى لجان الرقابة في مؤسساتنا

Allah ne Sa di Più e illumini il nostro cammino

ولا ينبغي على أحد الثمار الإيجابية التي تنبع عن هكذا سلوك من تقوية للثقة بين المسؤولين والمتبرعين علاوة على تأمين المؤسسات والقائمين عليها من المساءلة والمتابعة القانونية ومنحجب الصراعات الداخلية

Il Presidente,
 Yassine Lafram

ولقد اجتمعت الهيئة الإدارية مؤخرا لمدارسة هذا الملف وقررت إتخاذ حزمة من الإجراءات العملية بهذا الصدد ومنها تشكيل لجنة متابعة خاصة بهذا الموضوع.

الاتصال بممثلي الأحزاب السياسية والأغلبية البرلمانية. والمحقوقين والأكاديميين والمؤسسات الدينية ورجال الإعلام وخبراء الفقه الدستوري ومؤسسات حقوق الإنسان والمؤسسات الفاعلة في المجتمع المدني

التواصل والتشاور مع المؤسسات والهيئات الإسلامية. الكبرى بإيطاليا للبحث عن أرضية مشتركة للتعاون والتنسيق بهذا الشأن

الاستعانة بفرق من الخبراء الدستوريين والمحقوقين لمتابعة تطورات هذا الملف

تنظيم دورات تكوينية ووضع برنامج مكثف في التسيير المالي والإداري ومعايير الجودة والشفافية لفائدة مسؤولي المراكز والجمعيات الإسلامية وشرح التغييرات والإصلاحات التي طرأت على قانون الجمعيات والقطاع الثالث عموما

إعداد قاعدة بيانات للأحكام القضائية النهائية المتعلقة بالجمعيات والمراكز الإسلامية بغرض الاستفادة منها

التواصل المستمر مع مسؤولي المراكز والمؤسسات الإسلامية. لإطلاعهم على كافة المستجدات والاستماع لآرائهم ومقترحاتهم

هذا والله من وراء التصدو وهو الهادي إلى سواء السبيل

رئيس الاتحاد،
ياسين لقرم

وفي هذا الإطار ننبه إلى القلق المتزايد والاهتمام الدائم الذي توليه السلطات الرسمية في إيطاليا وفي أوروبا لموضوع تمويل المراكز والجمعيات الإسلامية والدعوة المتكررة لرجال السياسة والإعلام لتشديد الخناق على التمويل الخارجي وبسط الرقابة على حملات جمع التبرعات الموجهة للجمعيات الإسلامية في أوروبا

وإذ نؤكد في إدارة الاتحاد على دعمنا لكل المجهود والقوانين التي تعزز ثقافة الشفافية وروح المسؤولية على كل الأصعدة فإننا نشدد على أن الحرية الدينية وحرية العبادة حق يقره الدستور الإيطالي والمواثيق الأوروبية والدولية

لذلك فإننا نعتقد جازمين بأن مؤسساتنا الحقن الكامل في جمع التبرعات وتمويل نشاطاتها الدينية والثقافية والترفيهية والاجتماعية وغيرها في حدود ما يسمح به القانون وفي إطار الشفافية والاستقلالية

وعليه فإننا نعتقد بأن حملات جمع التبرعات لمخدمة الأهداف المعلنة لمؤسساتنا جزء من الحرية الدينية وحرية التعبير

ونؤمن بأن أي إجراء قانوني يمنع التمويل الداخلي أو الخارجي لنشاطاتنا المكفولة قانونا لن يساعد على الشفافية بل سيأتي بنتيجة عكسية بتكريس التمويل المشبوه وفقدان الثقة وانعدام التعاون بين مؤسسات الدولة ومواطنيها المسلمين

وختامنا نوه بأن إدارة الاتحاد تتابع بهدوء وإهتمام مشروع الرسوم القانوني الذي تقدم به مجموعة من البرلمانيين إلى لجنة الحقوق الدستورية بالبرلمان الإيطالي - مجلس النواب - يقضي فيما يقضي بمنع كافة أشكال التمويل الخارجي للمؤسسات الدينية التي لرتوقع بعد إتفاقا إطارا مع الدولة الإيطالية

U ime Allaha, Milostivog
Samilosnog

Direktiva 2:
Administrativno i finansijsko
upravljanje
Pravila o transparentnosti i
sljedivosti fondova
Pohvala pripada Allahu, mir i
blagosov na Allahovog Poslanika

Draga braćo i sestre,
Postovani Predsjednici i
predstavnici udruženja i islamskih
centara u Italiji
Postovani Predsjednici i
predstavnici udruženja i udruženih
zajednica

UCoII u cilju jačanja veza saradnje
i konsultacija sa raznim
predstavnicima islamskih
organizacija, udruženja i zajednica
ima čast da svima vama preda ovu
drugu direktivu sa ciljom istecanja
nekih važnih aspekata u vezi sa
administrativnim i finansijskim
upravljanjem udruženja i
organizacijom zajednica od kojih
ste preuzeli teret i odgovornost
Posebno želimo da skrenemo vašu
pažnju na pitanje transparentnosti,
sljedivosti i kontrole finansijskih
izvještaja u skladu sa važećim
zakonima i zakonskim obavezama.
U tom smislu, snažno podsjećamo
sve lidere udruženja i islamskih
zajednica koje su povezane sa
potrebom da se redovno
sastavljaju i prezentiraju
finansijske izvještaje o misiji i
ekonomiji,

bilans stanja i budžet za validaciju
skupštine u skladu sa pravnim
uvjetima

Svi dokumenti, fakture i potvrde
moraju biti priloženi uz finansijske
izvještaje i svi moraju biti pažljivo
čuvani u papirnoj i elektronskoj
arhivi zajedno sa finansijskim
izvještajima

Takođe preporučujemo da
kontaktirate profesionalce (centre
za dobrovoljne usluge, računovođe
i advokate) za vođenje i pripremu
finansijskih izvještaja prije nego
što ih podnesete skupštini i/ili
nadzornim i kontrolnim odborima
Ovaj način rada može samo
generirati pozitivne rezultate i
ojačati povjerenje između
rukovodilaca udruženja i
donatora/pristalica, kao i smanjiti
unutarnje sukobe i ponuditi pravne
garancije i zaštitu u slučaju
kontrole od strane nadležnih
državnih tijela.

Takođe se sećamo rastuće
zabrinutosti i pažnje javnih
institucija u Italiji i Evropi
pitanjem finansiranja islamskih
kulturnih udruženja i centara i
ponavljajućih apela iz sveta
politike i medija da ograniče ili čak
zabrane finansiranje iz
inostranstva i izvrše veće kontrole
o prikupljanju sredstava unutar EU
prostora.

Da budemo precizni, još jednom
naglašavamo da UCoII podržava i
odobrava sve napore i mjere u
korist transparentnosti, sljedivosti
i odgovornosti, ali isto tako
ponavlja da zakonitost,

vjerske slobode i obožavanje moraju ići zajedno u skladu s ustavnim načelima, Evrope i međunarodnih konvencija. Iz ovih razloga, čvrsto vjerujemo da naše vjerske organizacije i zajednice imaju puno pravo da prikupljaju sredstva za finansiranje svojih vjerskih, kulturnih, obrazovnih, socijalnih i drugih aktivnosti u skladu sa važećim zakonima i u okviru maksimalne transparentnosti i autonomije odlučivanja.

U tom smislu, smatramo da su kampanije prikupljanja sredstava sastavni dio ostvarivanja prava na vjersku slobodu i bogoslužjenje. Iz tog razloga smatramo da bilo koja odredba koja ide u smjeru zabrane ili ograničenja prikupljanja sredstava u korist udruženja/islamskih zajednica u Italiji, Evropi ili drugim zemljama ne može potaknuti transparentnost i zakonitost, čak i rizik da budu protiv proizvodnje i štetne, jer će stvoriti klimu nepovjerenja i nedostatka saradnje između institucija i islamskih zajednica.

U zaključku, braća i sestre zaduženi za udruženja i udružene islamske zajednice obaviješteni su da Ucoii s dužnom pažnjom prati proces prijedloga dekretnog zakona "odredbe koje se odnose na financiranje i izgradnju objekata za vršenje kultova. primljen 23. 03. 2012. u odbor za ustavna pitanja Zastupničkog doma koji, između ostalog, predlaže zabranu stranog finansiranja.

Upravni odbor UCOII-a na redovnom sastanku ispitao je prijedlog zakona i odlučio kako slijedi:

- 1- formiranje ad hoc komisije za praćenje razvoja i ažuriranje nacionalnog odbora i direktora
2. Kontaktiranje sa predstavnicima institucija i predstavnicima političkih stranaka parlamentarne većine, pravnicima, akademikima, vjerskim institucijama, masovnim medijima, stručnjacima za ustavno pravo, organizacijama za ljudska prava i civilnim društvom
3. Predložiti stol dijaloga i razgovora s predstavnicima glavnih nacionalnih islamskih organizacija
- 4 - zatražiti savet stručnjaka za ustavno pravo i advokata da prate tekući razvoj predloženog zakona
- 5 - organizovanje seminara i kurseva specijalizacije o reformi trećeg sektora (Zakonodavna uredba 117/2017) i pravilima transparentnosti, sljedivosti i pripremi finansijskih izvještaja, prikupljanja sredstava
- 6- Izraditi nacionalnu bazu podataka o konačnim presudama u vezi sa postupcima koje su predstavili islamska udruženja u Italiji ili protiv njih
- 7- Jačanje odnosa i inicijativa bliskosti sa predstavnicima Udruženja i islamskih centara kako bi se saslušali i pratili njihove inicijative i potrebe.

A Allah zna najbolje i Molimo Ga da nam prosvijetli put

Predsednik,
Yassine Lafram

UCOII

UNIONE DELLE
COMUNITÀ ISLAMICHE
D'ITALIA

Via Tor de' Schiavi 17/19 - 00172 Roma
Codice Fiscale: 96144240585
Tel. +39 069292864 - Fax. +39 0692943623
info@ucoii.org / www.ucoii.org